

Република Србија
Апелациони суд у Новом Саду
Гж. 3709/17
17.10.2018. године
Нови Сад

У И М Е Н А Р О Д А !

Апелациони суд у Новом Саду, у већу састављеном од судија Ђуре Тамаша, председника већа, Љиљане Цицмил и Радославе Мађаров, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., против тужених ББ, кога заступа градоначелник ВВ, и ГГ коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради утврђења, одлучујући о жалбама парничних странака изјављених против пресуде Основног суда у Кикинди П.134/17 од 12.09.2017. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба тужиље се **ОДБИЈА**, док се жалбе тужених **УСВАЈАЈУ**, па се пресуда Основног суда у Кикинди П.134/17 од 12.09.2017. године **ПРЕИНАЧАВА** у усвајајућем делу одлуке (ставови 2, 3 и 5 изреке), тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужиља власник некретнине земљишта и стамбено-пословне зграде на ... уписане у листу непокретности број ... к.о. ... парц. бр. ... као повласног добра, одржајем стекла право службености колског пролаза преко парцеле бр. ... уписане у листу непокретности број ... к.о. ... као државна и јавна својина са правом коришћења ББ и ГГ, послужног добра у ширини од 3 метра и дужине 104 метра гледано од почетка паркинг простора на улазу у пешачку зону у продужетку ... после раскрснице улица ... и ... посматрано ка центру од кућног броја ... и ... до кућног броја ... у ..., а што је најкраћи пут до куће тужиље, те да се обавезу тужени да су дужни трпети да се у РГЗ СКН ... на парцели број ... уписаној у листу непокретности број ... к.о. ... упише забележба постојања службености у корист тужиље, те се обавезује тужиља да туженој ГГ накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 6.000,00 динара, док се у преосталом побијаном одбијајућем делу одлуке (став 4) првостепена пресуда **ПОТВРЂУЈЕ**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој ГГ накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом тужбени захтев је делимично усвојен (**став 1 изреке**); утврђено је да је тужила власник некретнине земљишта и стамбено-пословне зграде на ... број ... уписане у листу непокретности број ... к.о. ... парц.бр. ... као повласног добра, одржајем стакла право службености колског пролаза преко парцеле број ... уписане у листу непокретности број ... к.о. ... као државна и јавна својина са правом коришћења ББ и ГГ, послужног добра у ширини од три метра и дужине 104 метра гледано од почетка паркинг простора на улазу у пешачку зону у продужетку ... улице после раскрснице улица ... и ... посматрано ка центру од кућног броја ... и ... до кућног броја ... у ..., а што је најкраћи пут до куће тужиле (**став 2 изреке**); обавезани су тужени да су дужни трпети да се у РГЗ СКН ... на парцели број ... уписаној у листу непокретности број ... к.о. ... упише забележба постојања службености у корист тужиле (**став 3 изреке**); део тужбеног захтева ради утврђења да је тужила стакла право службености коришћења паркинг места на паркинг простору Градске управе који се налази на улазу у пешачку зону у продужетку улице ..., после раскрснице улица ... и ... посматрано према центру, одбијен је као неоснован (**став 4 изреке**); обавезани су тужени да тужили накнаде трошкове парничног поступка у износу од 11.800,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, а са законском затезном каматом почев од 12.09.2017. године до дана исплате (**став 5 изреке**); одбијен је приговор стварне ненадлежности поступајућег суда (**став 6 изреке**).

Против наведене пресуде жалбе су изјавиле парничне странке, и то тужила побијајући је у одбијајућем делу, а тужени побијајући је у усвајајућем делу, из свих законом прописаних разлога.

Тужила је дала одговор на жалбу туженог ББ.

Испитујући првостепену пресуду, у складу са одредбом чл. 386 ст. 3 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14 ЗПП), овај суд је установио да је иста донета без битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, на основу потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, али да је одлука заснована на делимично погрешној примени материјалног права, **због чега је жалба тужиле неоснована, а жалбе тужених су основане.**

Изрека пресуде је разумљива и непротивречна разлозима пресуде, па су неосновани жалбени наводи којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП.

У првостепеном поступку утврђено је да је тужила власник повласног добра, непокретности уписане у листу непокретности број ... к.о. ..., парц.бр. ... земљиште под зградом и уз зграду укупне површине 5 ари 92 м² стамбено – пословне зграде, породичне зграде и помоћне зграде, поседује путнички аутомобил. Тужени су корисници непокретности уписане у листу непокретности број ... к.о. ..., парц. бр. ..., а у чијем се склопу налази пешачка зона и паркинг простор .... Непокретност тужиле поседује колски улаз, двориште у ком се налази гаража. У приземном делу куће су два локала, а на спратном је стамбени простор који тужила са супругом користи за становање. Наведена непокретност је у власништву породице тужиле дужи низ година и несметано су прилазили својој непокретности, улазили аутомобилом у двориште. Кућа тужиле саграђена је 1898. године и проглашена је за споменик културе. Градски трг саграђен је 1981. године као пешачка зона. У склопу градског трга налази се и паркинг простор. Након изградње Градског трга чланови породице тужиле и тужила су несметано прилазили аутомобилом својој некретности користећи притом коловоз у

склопу паркинг простора и део пешачке зоне, а на паркиралишту је годинама уназад паркирала свој аутомобил да не би више пута дневно прелазила преко Градског трга. Градски трг започиње паркинг простором, који је у склопу пешачке зоне у продужетку ... улице после раскрснице улица ... и ... посматрано према центру, паркинг простор има паркинг рампу. Када је пре неколико година постављена рампа на почетку паркинг простора, тужила је добила паркинг картицу са којом се рампа подизала, те је могла да уђе на паркинг, паркира возило и коловоз паркинг простора користи као пролаз заједно са делом пешачке зоне до своје куће. У току 2016. године тужила је добила обавештење да врати паркинг картицу, што је и учинила. Након тога се обратила Градској управи са захтевом за коришћење паркинг места и издавање нове паркинг картице, али је њен захтев одбијен, а по жалби против наведене одлуке тужила је поново одбијена од стране ... и упућена је да може покренути управни спор код Управног суда у Новом Саду, што је тужила и учинила.

Скупштина општине ... је дана 12.12.2011. године донела Одлуку о јавним паркиралиштима и уклањању возила, где се у чл. 6 као јавно паркиралиште не наводи паркинг простор који започиње у продужетку ... улице после раскрснице улица ... и ... посматрано према центру.

Дана 07.10.2016. године Градска управа ББ донела је Правилник о коришћењу паркинг простора Градске управе ББ, где у чл. 2 дефинише да се паркинг простор Градске управе налази на улазу у пешачку зону у продужетку ... улице после раскрснице улица ... и ... посматрано према центру, те да наведени паркинг простор има паркинг рампу. У члану 3 утврђен је број обележених паркинг места од укупно 34, од којих је 15 резервисаних, једно паркинг место за возила особа са инвалидитетом и 18 нумерисаних паркинг места, док је чл. 4 прописано да о остваривању права паркинг простора Градске управе одлучује Секретаријат за општу управу и заједничке послове, надлежни орган омогућује кориснику коришћење паркинг места доделом картице за отварање паркинг места.

Првостепени суд је правилно утврдио све релевантне чињенице, али је погрешном применом материјалног права извео погрешан закључак о основаности тужбеног захтева којим је тужила тражила да се утврди да је по основу одржаја стекла право службености колског пролаза преко парцеле бр. ..., уписане у ЛН бр. ... к.о. ... као државна и јавна својина са правом коришћења ББ и ГГ, те да су тужени дужни трпети да се у РГЗ СКН ... на парц. бр. ... уписаној у ЛН бр. ... к.о. ... упише забележба постојања службености у корист тужиле.

Сагласно жалбеном указивању тужених, и овај суд налази да је искључена могућност стицања права службености путем одржаја на некретнинама које су у режиму јавне својине и које представљају добра у општој употреби. Одредбом чл. 16 ст. 1 Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/2011,... 113/2017) прописано је, између осталог, да добра у општој употреби не могу бити предмет принудног извршења, а ст. 6 да се добра из ст. 1 истог члана не могу отуђити из јавне својине, док је одредбом чл. 17 истог Закона прописано да се на стварима из чл. 16 не може стећи право својине одржајем, нити се може засновати хипотека или друго средство стварног обезбеђења. Дакле, ако се одржајем не може стећи право својине на добрима у општој употреби, не може се стећи ни службеност права пролаза (које утврђење тужила захтева, а првостепени суд овакав захтев усваја), на наведеним површинама - добрима. Добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу Закона о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/2011,... 113/2017), сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелаз и др). Носиоци права јавне

својине одређени су чл. 18 Закона о јавној својини, и то су: Република Србија, аутономна покрајина и општина.

Дакле, циљ Закона о јавној својини јесте да се успостави виши степен заштите јавне својине у односу на друге облике својине - приватну својину, па је стога ограничена примена и одредби Закона о основама својинскоправних односа у делу који се односи на стицање својине на ствари. Имајући у виду да је јавна својина облик својине који је Уставом одређен, да у јавној својини могу бити ствари и добра која су од посебног друштвеног значаја и за које постоји јавни интерес због чега су она под посебном заштитом, као и да јавну својину могу да имају само држава, покрајина, град и општина, у парничним поступцима који се воде по тужби за утврђење права својине, својина на стварима из чл. 16 Закона о јавној својини не може се стећи одржајем, како је то изричито прописано наведеним законом. Аналогно томе, овај суд сматра да се исто тако путем одржаја не може стећи службеност права пролаза на добрима у општој употреби. Обзиром да се у конкретном случају ради о јавној површини чији је један део паркинг простор намењен за службена возила ББ, а други део је пешачка зона - тротоари искључиво намењени проласку пешака и градски трг, јасно је да се ради управо о добрима у општој употреби у јавној својини у смислу чл. 16 поменутог Закона, у ком случају је искључена могућност стицања стварних права (између осталог и службеност права пролаза) путем одржаја. У том смислу погрешан је став првостепеног суда и пресуда у овом делу преиначена на начин као у изреци.

Супротно жалбеном указивању тужиље, првостепени суд је правилно поступио када је одбио тужбени захтев којим тужила тражи утврђење службености коришћења паркинг места на паркинг простору Градске управе. Ово из разлога што је Правилником о коришћењу паркинг простора Градске управе ББ прописано како се остварује право коришћења паркинг простора, те је утврђена намена паркинга. С обзиром на то да је утврђен број обележених паркинг места од укупно 34, од којих је 15 резервисаних која могу да користе искључиво возила градске управе, једно паркинг место за возила особа са инвалидитетом и 18 обележених нумерисаних паркинг места, чији корисници су набројани чл. 3 наведеног Правилника, а међу којим корисницима није наведена тужила, правилан је став првостепеног суда да је овакав тужбени захтев ваљало одбити као неоснован.

Према мишљењу овог суда, утврђење стварног права стеченог на основу одржаја свакако спада у судску надлежност у смислу чл. 1 ЗПП, имајући у виду да за утврђење права коришћења путем одржаја није посебним законом прописана друга врста поступка, па је првостепени суд правилно поступио када је одбио приговор стварне ненадлежности.

Како је пресуда преиначена, те како тужила са својим тужбеним захтевом није успела, сагласно одредбама чл. 153 ст. 1 и 154 ЗПП, у обавези је да накнади трошкове парничног поступка туженима ББ и ГГ. Међутим, како тужени ББ трошкове парничног поступка није определио у складу са одредбом члана 163 ЗПП, тужила је обавезана да туженој ГГ накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара, а који трошкови се односе на састав одговора на тужбу.

Будући да је овај суд жалбу тужиље одбио, као и да одговор тужиље на жалбу туженог ББ није био од утицаја на другачију одлуку суда, те није био потребан за вођење овог поступка у смислу чл. 154 ст. 1 ЗПП, не припада јој накнада трошкова жалбеног поступка. Како је жалба тужене ГГ усвојена и пресуда преиначена, односно како је тужена са својом жалбом успела, досуђени су јој трошкови жалбеног поступка у

износу од 12.000,00 динара. О трошковима жалбеног поступка одлучено је на основу чл. 165 ЗПП.

На основу свега изнетог, применом одредбе чл. 394 ст. 1 тач. 4 и 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија:

Ђура Тамаш, с. р.

З.т.о: